

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

11 август 1995 година*

„Такса за преминаване, предвидена от частно споразумение – Такса с
равностоен ефект”

По дело C-16/94

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, на основание член 177
от Договора за ЕО, от Cour de cassation (Франция), по спора, висящ пред този
съд между

Édouard Dubois et fils SA

Général cargo services SA

и

Garonor exploitation SA

относно тълкуването на членове 9, 12, 13 и 16 от Договора за ЕИО, сега Договор
за ЕО,

СЪДЪТ (пети състав),

в състав: г-н С. Gulmann, председател на състав, г-н Р. Jann, г-н J. C. Moitinho de
Almeida, г-н D. A. O. Edward (докладчик) и г-н L. Sevón, съдии,

генерален адвокат: г-н А. М. La Pergola,

секретар: г-н Н. von Holstein, помощник секретар,

като взе предвид писмените становища, представени:

- за Édouard Dubois et fils SA и за Général cargo services SA, от адв. Р. Ricard и А.
Crosson du Cormier, адвокати от Парижката адвокатска колегия,

- за Garonor exploitation SA, от Гражданското професионално дружество
Guiguet-Bachelier de la Varde, адвокатско дружество в Париж,

- за френското правителство, от г-н N. Eybalin, Secrétaire des Affaires étrangères
(Секретар по външните работи) в дирекцията по правните въпроси на
министерството на външните работи и от г-жа С. de Salins, заместник-директор
в същата дирекция,

* Език на производството: френски.

- за Комисията на Европейските общности, от г-н R. Wainwright, главен правен съветник, в качеството на представител, подпомаган от адв. H. Lehman, адвокат от Парижката адвокатска колегия,

предвид доклада за съдебното заседание,

след като изслуша писмените становища на Édouard Dubois et fils SA и Général cargo services SA, на Garonor exploitation SA, за което се явяват адв. B. Potier de la Varde и J. Dupichot, адвокати от Парижката адвокатска колегия, на френското правителство, за което се явява г-жа I. Latournarie, administrateur civil в дирекция по правните въпроси на Министерството на външните работи, и на Комисията, в съдебното заседание на 16 март 1995 г.,

след като изслуша становището на генералния адвокат в съдебното заседание на 18 май 1995 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 4 януари 1994 г., постъпило в Съда на 17 януари същата година, Cour de cassation (френският касационен съд) е поставил, на основание член 177 от Договора за ЕО, преюдициален въпрос относно тълкуването на членове 9, 12, 13 и 16 от Договора за ЕИО, сега Договор за ЕО.
2. Този въпрос е бил повдигнат в рамките на спора между дружеството Garonor exploitation (наричано по-нататък „Garonor”), управител на международна автогара и дружеството Édouard Dubois et fils и дружеството Général cargo services (наричано по-нататък „Dubois и Cargo”), двама от нейните ползватели, по повод на неплащането от последните на една договорно предвидена такса наречена „такса за преминаване” (taxe de passage).
3. Garonor е частно дружество, което експлоатира международна автогара в Aulnay-sous-Bois, в предградията на Париж, на територията на която се предоставят услуги, както частни, така и публични, необходими за пътният транспорт. Именно там са настанени митнически служби, пред които могат да бъдат извършени всички операции по освобождаване от митницата, които обикновено се извършват на държавните граници.
4. Dubois и Cargo са спедитори, одобрени да извършват митнически операции. Те организират, на тяхна отговорност и от тяхно име, превоза на стоки за сметка на клиенти и се ангажират, наред с останалото, с извършването на митническите формалности. С цел да упражняват дейността си, те наемат от Garonor работни канцеларии и санитарни инсталации и използват пътните и железопътни перони на гарата.
5. Освен наема, Dubois и Cargo плащат, от самото създаване на дружество Garonor една фиксирана „такса за преминаване” за всяко превозно средство, което осъществява международен транзит на влизане или на излизане от техните сгради, и което извършва операции по освобождаване от митницата в

автогарата. Тази „такса за преминаване”, чието изчисляване се извършва въз основа на месечните декларации на спедиторите е предвидена в общите условия на Garonog.

6. През 1984 г., Dubois и Cargo отказали да платят тази такса, с довода, че тя покрива разходите на Garonog свързани със строежа и поддържането на един паркинг за тирове, използван от митническите служби. Тъй като митническите служби били съгласни да извършват действията по освобождаването от митница в помещенията, използвани само от спедиторските дружества от началото на 1981 г., причината за съществуването на „таксата за преминаване”, според тях е била отпаднала.

7. На 10 май 1988 г., Garonog е предявило иск срещу Dubois и Cargo пред Tribunal de Commerce (Търговски съд) в Париж. Той посочил вещо лице, именно за да изследва общите условия на Garonog, свързани с „таксата за преминаване” от гледна точка на установената практика в други автогари. Вещото лице отбелязало, че такси от този вид са били въведени от всички международни автогари, създадени преди Garonog, и че те представляват обичайно средство за финансиране на разходите и плащанията, които не били покривани по друг начин. С Решение от 12 юни 1990 г., Търговският съд на Париж е приел, че Dubois и Cargo дължат „таксата за преминаване” и ги осъдил да заплатят неплатените такси, както и обезщетение за загуби и пропуснати ползи.

8. С Решение от 27 юни 1991 г. на Cour d'Appel (Апелативен съд), Париж, е потвърдил това решение, като е увеличил размера на присъдената сума. Дружествата Dubois и Cargo тогава подават касационна жалба, в подкрепа на която посочват правни основания единствено от националното право.

9. Cour de Cassation смята да разгледа правно основание, извлечено от нарушаването на членове 9, 12, 13 и 16 от Договора за ЕО. Като отбелязва, че „с изключение на разходите, свързани с поддържането на един паркинг, спорната „такса” е предназначена да компенсира поемането от дружество Garonog на разходите, направени в резултат на изпълнението, от митническите служби и от ветеринарните служби, на тяхната мисия на обществена услуга”, той си задава въпроса дали тази „такса” представлява такса с равностоен ефект по смисъла на тези разпоредби.

10. Като изтъква, че до този момент Съдът на Европейските общности не се е произнесъл по случай, при който финансовото задължение не е било въведено от държавата или от държавен орган, а произтича от едно споразумение между частни лица, той е отложил постановяването на решението и е задал на Съда на Европейските общности следния въпрос:

„Дали членове 9, 12, 13 и 16 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност, се прилагат по отношение на една „такса за преминаване”, която, предназначена да компенсира поемането, от едно частно предприятие, на разходите, направени в резултат на изпълнението от митническите служби и от ветеринарните служби на тяхната задача да предоставят обществена услуга, не е била въведена от държавата, а е резултат от едно споразумение сключено между това предприятие и неговите клиенти?”

11. Като начало, следва да се отбележи, от една страна, че посочените от препращащата юрисдикция разпоредби се отнасят единствено до продуктите с произход от държавите-членки, както и продуктите с произход от трети страни, които вече се търгуват свободно.

12. От друга страна, тъй като фактите по главното производство са настъпили след изтичането на преходния период, достатъчно е да се разгледа въпроса, поставен от препращащата юрисдикция от гледна точка на членове 9 и 12 от Договора.

13. От решението за препращане се установява, че една съществена част от спорната такса цели да покрие разходите, направени в резултат на изпълнението от митниците и от ветеринарните служби на тяхната задача да предоставят обществена услуга.

14. В същност, членове 9 и 12 от Договора задължават държавите-членки да поемат разходите по контрола и формалностите, които се извършват поради преминаването на границите. Така Съдът е приел, че разходите, направени в резултат на санитарния контрол трябва да бъдат понесени от обществото, тъй като то, като цяло, се ползва от свободното движение на стоки в Общността (вж. Решение от 5 февруари 1976 г. по дело *Bresciani*, 87/75, *Recueil* стр. 129, точка 10).

15. Действително, според постоянната съдебна практика, една такса, наложена върху стоките поради факта, че те преминават границата, излиза извън приложното поле на членове 9 и 12 от Договора, ако тя се плаща в замяна на определена услуга, реално и индивидуално предоставена на икономическия оператор, с размер пропорционален на въпросната услуга (вж. Решение от 26 февруари 1975 г. По дело *Cadsky*, 63/74, *Recueil* стр. 281).

16. Въпреки това нищо не дава основание да се предполага, че въпросната такса отговаря на тези условия.

17. Наистина, от една страна тя се налага общо на всички превозни средства, които осъществяват международен транзит, чийто товар се освобождава от митницата на територията на автогарата.

18. От друга страна, дори ако осъществяването на митническите процедури във вътрешността на страната дава на икономическите оператори известни преимущества, те са свързани с митническите формалности, които, където и да се осъществяват, представляват винаги задължение. Освен това, тези предимства са резултат от режима на транзит в Общността, който е бил въведен с Регламенти (ЕИО) № 542/69 и № 222/77 на Съвета от 18 март 1969 г. (ОВ L 77, стр. 1) и от 13 декември 1976 г. (ОВ L 38, стр. 1), с оглед облекчаването на движението на стоки и улесняването на транспорта вътре в Общността. При това положение не би могло да става въпрос за налагане на каквито и да е такси във връзка с улесняването на освобождаването от митница, предоставяно в интерес на общия пазар (вж. Решения от 17 май 1983 г. по дело Комисия/Белгия,

132/82, Recueil, стр. 1649, точка 13, и по дело Комисия/Люксембург, 133/82, Recueil стр. 1669, точка 14).

19. При това положение, една държава-членка нарушава задълженията, които са Ж наложени по силата на членове 9 и 12 от Договора, ако по повод на търговията в рамките на Общността, натоварва икономическите оператори с разносните по на контрола и административните формалности, осъществявани от митническите бюра (вж. Решение от 30 май 1989 г. По дело Комисия/Италия, 340/87, Recueil, стр. 1483, точка 17).

20. В това отношение, естеството на акта, натоварващ един икономически оператор с част от разходите по функционирането на митническите служби е без значение. Дали паричното задължение е наложено на оператора по силата на едностранен акт на органа или посредством серия от частни споразумения, както е в случая по главното производство, то произтича винаги, пряко или непряко, от неизпълнението от съответната държава-членка на финансовите задължения, които са Ж наложени по силата на членове 9 и 12 от Договора.

21. Въз основа на съображенията по-горе, на въпроса на препращащата юрисдикция следва да се отговори, че членове 9 и 12 от Договора за ЕО се прилагат по отношение на една „такса за преминаване”, предназначена да компенсира поемането, от едно частно дружество, на разходите, направени в резултат на изпълнението от митническите служби и от ветеринарните служби на тяхната задача да предоставят обществена услуга, дори ако тази такса не е била въведена от държавата, а е резултат от споразумение, сключено между това частно предприятие и неговите клиенти.

По съдебните разноси

22. Разносните направени от френското правителство и от Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноси.

По изложените съображения,

Съдът (пети състав),

като се произнася по въпроса, поставен от Cour de cassation, с Решение от 4 януари 1994 г., реши:

Членове 9 и 12 от Договора за ЕО се прилагат по отношение на една „такса за преминаване”, предназначена да компенсира поемането, от едно частно дружество, на разходите, направени в резултат на изпълнението от митническите служби и от ветеринарните служби на тяхната задача да предоставят обществена услуга, дори ако тази такса не е била въведена от държавата, а е резултат от споразумение, сключено между това частно предприятие и неговите клиенти.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 11 август 1995 година.

Подписи